

«EXPRESSIS VERBIS ERGA OMNES»

**ΤΑ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ
ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ**

- **Η υπό του Πρωτοθρόνου και Πρωτεύθυνου Οικουμενικού Πατριαρχείου απόδοση του αυτοκεφάλου ως μόνη σωστική προϋπόθεση για την ενότητα της εν Ουκρανία Ορθοδόξου Εκκλησίας**

Ως πολυδαίδαλος λαβύρινθος λογίζεται το λεγόμενο εκκλησιαστικό Ουκρανικό ζήτημα, το οποίο κατέστη εσχάτως ένας απολύτως άλυτος «Γόρδιος Δεσμός» με όντως σοβαρές πανορθόδοξες εκκλησιαστικές συνέπειες. Όταν όμως ο «Γόρδιος Δεσμός» παραμένει ένα ακανθώδες άλυτο ζήτημα, τότε κόπτεται οριστικώς, αμετακλήτως και τελεσιδικώς.

Το πρωτόθρονο και Πρωτεύθυνο Οικουμενικό Πατριαρχείο φέροντας το προαιώνιο και τω όντι σταυρικό προνόμιο για την θεόσδοτη ενότητα της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας και εν ταυτώ για την άρση των πάσης φύσεως σχισμάτων και διαιρέσεων στο ένα και αδιαίρετο σώμα της Αγίας Ορθοδοξίας, καλείται ως ο μόνος εγγυητής της πανορθόδοξου ενότητας να κόψει τούτο τον Γόρδιο Δεσμό της πολυδιηρημένης εν Ουκρανία Ορθοδόξου Εκκλησίας αποκαθιστώντας εγκύρως και αυθεντικώς την ενότητα εντός του μαρτυρικού σώματος αυτής μέσω της παραχωρήσεως του αυτοκεφάλου διοικητικού καθεστώτος για να συντελείται ορθοδόξως και εκκλησιαστικώς κανονικά το έργο της εν Χριστώ σωτηρίας των Ορθοδόξων αδελφών Ουκρανών.

Ως Πρωτόθρονος και Πρωτεύθυνος, Πρωτοδιάκονος και Αρχιδιάκονος της πανορθόδοξου ενότητος η Μήτηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπόλιτις Εκκλησία δεν είναι δυνατόν να κωφεύει και να εθελουφλεί ενώπιον της υφισταμένης εκκλησιαστικής καταστάσεως στην εν Ουκρανία Ορθόδοξη Εκκλησία αισθανομένη συστολή ή δισταγμό μήπως οι εθνοφυλετιστές διοικούντες την θυγατέρα εν Μόσχα Ορθόδοξη Εκκλησία - γνώριμοι πλέον υπονομευτές της πανορθόδοξου ενότητος και θιασώτες του βατικανείου πνεύματος - εκστομίσουν τις ούτως ή άλλως γνωστές και μυριάκις ειπωμένες απειλές και τους αναίσχυντους ωμούς εκβιασμούς περί του επαπειλουμένου κινδύνου για την διατήρηση της πανορθόδοξου ενότητος. Επειδή δε εσχάτως οι εν Μόσχα εκκλησιαστικοί ηγήτορες της μετακομμουνιστικής Ρωσίας ενεδύθησαν το πορφυρούν ιμάτιον του Καίσαρος θεωρούντες ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία οφείλει να είναι θεραπαινίδα του κοσμικού κράτους στο πλαίσιο ενός αρρωστημένου εκκλησιαστικού εθνοφυλετισμού, φρόνιμον και συνετόν είναι να ανακαλέσουν στην δήθεν ασθενική μνήμη τους τα όσα αντεκκλησιολογικά και αντικανονικά έπραξαν τόσο στην περίπτωση της αυτοκεφαλίας της εν Γεωργία Ορθοδόξου Εκκλησίας όσο και σε εκείνη της υπό την δικαιοδοσία του Πρωτοθρόνου Οικουμενικού Πατριαρχείου εν Εσθονία Ορθοδόξου Εκκλησίας ώστε να παύσουν εφάπαξ να αρθρώνουν τον γνώριμο πλέον σε όλους τους ορθοδόξους υποκριτικό λόγο τους περί της πανορθόδοξου ενότητος. Εξάλλου, τούτο απεδείχθη περιτράνωσ και στην λυσσαλέα –πλην ανεπιτυχή- προσπάθεια του Μόσχας και των συν αυτώ τριών άλλων δορυφόρων (Πατριαρχείο Αντιοχείας, Πατριαρχείο Βουλγαρίας, Πατριαρχείο Γεωργίας) να

ματαιώσουν την σύγκληση της Αγίας και Μεγάλης εν Κρήτη Συνόδου της Ορθοδοξίας (2016).

Η Πρωτόθρονος και Πρωτεύθυνος Μητηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπόλιτις Εκκλησία ευρισκομένη προ της πολυδιηρημένης εν Ουκρανία Ορθοδόξου Εκκλησίας οφείλει να μεριμνήσει κηδεμονικώς και ηγετικώς, αυθεντικώς, γνησίως και εγκύρως, ώστε να αποκαταστήσει την εκκλησιαστική ενότητα στην Ορθόδοξη Ουκρανία παρέχοντας το «αυτοκέφαλον» προκειμένου να αρθούν τα χρονίζοντα ποικίλα αδιέξοδα, τα οποία παραμένουν άλυτα και αυτά δύναται να αντιμετωπισθούν λυσιτελώς μέσω της ιδρύσεως μίας, ενιαίας και αδιαιρέτου αυτοκεφάλου εν Ουκρανία Ορθοδόξου Εκκλησίας άνευ των εθνοφυλετικών ρωσικών βαριδίων ή άλλων τινών σχισματικών παραφυάδων.

Προαιώνιο το χρέος και αδιαπραγμάτευτο το προνόμιο της Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, η οποία, ως γράφει ο Οικουμενικός Πατριάρχης Φιλόθεος προς τον Ρωσίας Θεόγνωστο, σε σχετικό πατριαρχικό και συνοδικό έγγραφο αυτού: *«Η αγία του Θεού καθολική και αποστολική Εκκλησία κατά την δοθείσαν αυτή άνωθεν, Χριστού χάριτι, αήττητον ισχύν τε και δύναμιν επί το λυσιτελέστερον αεί τα πάντα διοικονομουμένη, και εις πάσας μεν τας εκασταχού ευρισκομένας αγιωτάτας εκκλησίας ενδείκνυται την φροντίδα ταύτης και επιμέλειαν, όπως αν αύται καλώς και κατά τον του Κυρίου νόμον διοικούντο και διεξάγοιντο, πολλώ δε πλέον φροντίζει και προμηθεύεται των πόρρω που και μακράν διακειμένων τοιούτων αγιωτάτων εκκλησιών, πλήθει πολυανθρώπου έθνους και υπεροχή ρηγικής εξουσίας διαφερουσών, τα προσήκοντα εαυτή διαπραττομένη και οφειλόμενα, ένθα μάλιστα το προκείμενόν εστι σπούδασμα ψυχών, αγιασμός και ωφέλεια».*

Ουδείς δύναται ή και δικαιούται - πολλώ δε μάλλον οι υπό την τυραννία του επάρατου εθνοφυλετισμού διατελούντες εκκλησιαστικοί εν Μόσχα ηγήτορες - να μεμφθούν το Πρωτόθρονο και Πρωτεύθυνο Οικουμενικό Πατριαρχείο ότι ενεργεί υπερορίως επειδή μεριμνά και αυτοαναλούται σταυρικώς και αυτοθυσιαστικώς για την εν Χριστώ ενότητα της εν Ουκρανία Ορθοδόξου Εκκλησίας. Το ύψιστο, απαράγραπτο, απαραμείωτο και αδιαπραγμάτευτο αυτό προνόμιο του Οικουμενικού της Ορθοδοξίας Θρόνου ασκείται για την επίτευξη της πολυποθήτου πανορθόδοξου ενότητας. Σε σχετικό δε εκκλησιαστικό πατριαρχικό και συνοδικό έγγραφο μαρτυρείται ότι: *«...ο της Κωνσταντινουπόλεως Πατριαρχικός Θρόνος, άτε δη Οικουμενικός ων, προνόμιον έκπαλαι κέκτηται παρά των θείων και ιερών κανόνων εις τας εκασταχού της Οικουμένης Εκκλησίας, τα παρεμπίπτοντα εν αυταίς εκκλησιαστικά αναγκαία ζητήματα διερευνάν και εξετάζειν, πολλώ μάλλον ενταύθα, εν τη οικεία ταύτη μεγαλουπόλει, εν η εστήρικται κρίσει Θεού και ψήφω βασιλική ο τοιούτος βασιλικός θρόνος...».* Ο δε αοίδιμος εν Οικουμενικούς Πατριάρχαις Σαμουήλ ο Α΄ (1776) αναφερόμενος στο αρχidiaκονικό προνόμιο του Αποστολικού, Πατριαρχικού και Οικουμενικού Θρόνου να ενεργεί κενωτικώς και αυτοθυσιαστικώς υπέρ της ευσταθείας των κατά τόπους Αγιωτάτων του Θεού Εκκλησιών γράφει ότι ο Πρώτος αυτός εν Ορθοδόξοις όντως Πρωτόκλητος Θρόνος του Στάχυος, *« κατά το ανέκαθεν προνόμιον του Αγιωτάτου Αποστολικού Πατριαρχικού Οικουμενικού Θρόνου, όστις είωθεν όλαις φροντίσι και προνοητικαίς επισκέψεσι χείρα βοηθείας ορέγειν, προνοείσθαι τε και περιποιείσθαι τας βοηθείας δεομένας εκασταχού επαρχίας τε και παροικίας».*

Η υφισταμένη από της πτώσεως του αθεϊστικού σοβιετικού καθεστώτος και εντεύθεν επικρατούσα εκκλησιολογικώς ανώμαλη και διοικητικώς αντικανονική εκκλησιαστική

κατάσταση στην εν Ουκρανία Ορθόδοξη Εκκλησία, η οποία μαστίζεται και δεινώς ταλανίζεται λόγω των πολλών σχισματικών παραφυάδων κατέστη όντως και πανθομολογουμένως άλυτος Γόρδιος Δεσμός, που επικινδύνως περισφίγγεται έτι περισσότερο ένεκα της ακραίας εθνοφυλετικής εκκλησιαστικής πολιτικής της θυγατρός εν Ρωσία Εκκλησίας και για τον λόγο αυτό κατεφάνη περιτράνωσ ότι αυτή όχι μόνον είναι παντελώς αναρμονία αλλά και ουσιαστικώς ακατάλληλη και αφερέγγυος να επιλύσει το ακανθώδες αυτό εκκλησιαστικό ζήτημα πανορθόδοξου διαστάσεως και εμβελείας, επειδή ενεργεί όχι ως «Μητέρα Εκκλησία» των Ορθοδόξων Ουκρανών αλλά ως μητριά.

Το λεγόμενο εκκλησιαστικό Ουκρανικό ζήτημα δεν αφορά απλώς ένα ελάσσονος τοπικής εμβελείας άλυτο πρόβλημα αλλά ένα τω όντι όντως πανορθόδοξου - οικουμενικής - διαστάσεως μέγιστο εκκλησιαστικό ακανθώδες τραύμα στο ενιαίο και αδιαίρετο σώμα της καθόλου Αγίας Ορθοδοξίας, το οποίο δύναται να επιλυθεί, όπως άλλοτε το ζήτημα της εν Γεωργία Ορθοδόξου Εκκλησίας επί της Πατριαρχείας του αιιδίμου εν Πατριάρχαις Δημητρίου Α΄, μόνον και αποκλειστικώς υπό του αρμοδίου συντονιστού και εγγυητού της Πανορθόδοξου ενότητος, Πρωτοθρόνου και Πρωτευθύνου Οικουμενικού Πατριαρχείου, εν φιλαδέλφω και ανυποκρίτω συνεργασία μετά των λοιπών κατά τόπους Ορθοδόξων Προκαθημένων διά της συγκλήσεως Μείζονος Πανορθόδοξου Συνόδου ή Πανορθόδοξου Συνάξεως. ***Επ' αυτού δε «νυν καιρός επέστη» και οι λοιποί Ορθόδοξοι Προκαθήμενοι να αναλάβουν τις ιστορικές ευθύνες τους πλησίον του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου άνευ λεκτικών ευφυολογημάτων, υποκριτικών τακτικισμών και κατά το δοκούν στρουθοκαμηλισμών.***

Υπομιμνήσκοντες τα αυτονόητα στους μεθ' υποκρισίας αποφαινομένους ηγήτορες της θυγατρός εν Ρωσία Ορθοδόξου Εκκλησίας παραθέτουμε τα γραφόμενα του αιιδίμου Οικουμενικού Πατριάρχου Παΐσιου Β΄ προς τον Αλεξανδρείας Ματθαίο, ο οποίος αναφέρει ρητώς ότι: *«Η Αγία του Χριστού Μεγάλη Εκκλησία, προς τοις άλλοις προνομίοις, και την των απασών των εκκλησιών μέριμναν πρώτιστον προνόμιον έχουσα, οία κοινή φιλόστοργος μήτηρ και κεφαλή ου μόνον των εγγύς, αλλά και των πόρρω μελών τε και μερών αυτής, σοφώς τε και κηδεμονικώς προνοουμένη και επίσης πάσι τε και πάσαις τας μητρικάς αυτής αγκάλας εφαπλουμένη και αναλόγως τας δωρεάς τε και χάριτας επιχορηγουμένη, διάφοροις αντιληπτικοίς τρόποις αντιλαμβάνεσθαι τούτων, είωθεν ώστε μηδεμίαν των καθηκόντων αυτής στερίσκεσθαι· ουδέν γαρ παρ' αυτή απρονόητον και ατημέλητον...».*

Ουδεμία εκκλησιαστική πρωτοβουλία πανορθόδοξου εμβελείας και σημασίας του Πρωτοθρόνου Οικουμενικού Πατριαρχείου είναι *«απρονόητη και ατημέλητη»*, αλλά τουναντίον εδράζεται αστασιάστως, αμεταθέτως και ακλονήτως επί της εδραίας εκκλησιολογικής και κανονικής βάσεως του πανορθόδοξως αναγνωριζόμενου από αιώνων προνομίου αυτού, ήτοι της κηδεμονικής και πρωτευθύνου αρχidiaκονίας του υπέρ της πανορθόδοξου ενότητος χάριν της ψυχικής σωτηρίας του Χριστωνύμου ανά την υφήλιο πληρώματος. Τα περί της πανορθόδοξου ταύτης προνοίας και κηδεμονικής προνομίας του Πρωτοθρόνου και Πρωτευθύνου Αγιοτάτου Αποστολικού, Πατριαρχικού και Οικουμενικού Θρόνου γράφει ο αιιδίμος Οικουμενικός Πατριάρχης Χρύσανθος Α΄ προς τον Αλεξανδρείας Ιερόθεο (1825), αναφέρον ότι: *«...ο καθ' ημάς Αγιώτατος Πατριαρχικός, Αποστολικός και Οικουμενικός Θρόνος, δεν καταγίνεται εις την διάταξιν των οικείων αυτού μόνον και εις την ευστάθειαν των σχετικών αυτώ εκκλησιαστικών πραγμάτων, αλλ' εκτείνει την πρόνοιαν και προς τα συμφέροντα των λοιπών αγιωτάτων θρόνων. Διά τούτο και το, Οικουμενικός, προνόμιον έχει και ου διέλιπεν άνωθεν και εξ αρχής εν τοις προσφόροις καιροίς από του να*

ενεργή φιλαδέλφως και να συντρέχη εκ παντός τρόπου εις τας ανάγκας και χρείας των λοιπών αγιωτάτων θρόνων, σκοπόν έχων την κατάρτισιν και την ψυχικήν σωτηρίαν του εν αυτοίς χριστωνόμου πληρώματος, χρέος ηγούμενος την ένδειξιν της προνοίας ταύτης πρώτιστον απάντων χρεών και δικαιοτάτον».

Κείται άραγε τοσούτον μακράν η εν Ουκρανία Ορθοδοξία από της Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας και είναι παντελώς ξένη προς αυτήν από την οποία εγεννήθη και ετράφη, ώστε να μη δικαιούται το φιλόστοργο και πολύμαρτυρικώς καθηγιασμένο φαναρίο να μεριμνά κηδόμενο περί της ενότητος και ευσταθείας της εν Ουκρανία Ορθοδόξου Εκκλησίας; Φυσικά και το ως άνω ερώτημα είναι άκρως ρητορικό, εάν αναλογισθεί κάποιος ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία της νοτίου Ρωσίας, έχουσα ως ιστορική εκκλησιαστική έδρα αυτής, την πόλη του Κιέβου, υπήγετο στην απόλυτη εκκλησιαστική δικαιοδοσία του Πρωτοθρόνου Οικουμενικού Πατριαρχείου μέχρι και το έτος 1654. Όταν όμως η λεγομένη Μικρά Ρωσία υπετάγη στον Τσάρο της Μόσχας, όπως ήταν φυσικό επακόλουθο, και η εκκλησία υπήχθη στην εκκλησιαστική δικαιοδοσία του Μόσχας, αλλά η ένωση αυτή της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Νοτίου (ή Μικράς) Ρωσίας επεκυρώθη αργότερα υπό της Πρωτοθρόνου Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας, ήτοι κατά το έτος 1687. Εν προκειμένο άξιο ιδιαίτερας μνείας είναι το γεγονός ότι η Ουκρανία ήδη από του έτους 1917 είχε εκδηλώσει σαφείς τάσεις προς διοργάνωση ανεξάρτητης του Μόσχας εκκλησιαστικής διοικήσεως και ζωής. Τότε γεννώνται τάχιστα τόσο η αυθαίρετη σχισματική ομάδα των λεγομένων «αυτοχειροτονήτων», όσο και η λεγομένη αντιτυχωνική αυτοκέφαλος Ορθόδοξος Εκκλησία της Ουκρανίας (1925), η οποία εζήτησε από τον αιόδιμο Οικουμενικό Πατριάρχη Βασίλειο Γ' (1925-1929) «επισφράγισιν και κατοχύρωσιν των γεγονότων επί τη μελέτη των αποσταλησομένων σχετικών πρακτικών και εγγράφων», δίχως ωστόσο να διαβιβάσει ποτέ το υπεσχημένο υλικό.

Εξάλλου, σύμφωνα με την σαφή και ρητή τοποθέτηση του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, την μη επιδεχομένη ουδέ κατ' ελάχιστον αυθαιρέτων παρερμηνειών περί του λεγομένου Ουκρανικού Ζητήματος και των απαραγράπτων και απαραμειώτων πνευματικών και Κανονικών δικαιωμάτων του Οικουμενικού Θρόνου επί του Ουκρανικού εδάφους: *«η Αγία του Χριστού Μεγάλη Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως, αληθεύουσα εν αγάπη, αγωνίζεται και σήμερα δια την οριστικήν διευθέτησιν των εκκλησιαστικών πραγμάτων εν Ουκρανία... Ας μη λησμονώμεν, εξ άλλου, ότι ουδέποτε η Κωνσταντινούπολις εξεχώρησε διά Πράξεώς τινος το έδαφος της Ουκρανίας εις οιονδήποτε παρά μόνον το δικαίωμα της χειροτονίας ή της μεταθέσεως του Μητροπολίτου Κιέβου εις τον Μόσχας υπό τους όρους να εκλέγεται (ο Κιέβου) υπό Κληρικολαικής Συνελεύσεως και να μνημονεύη τον Οικουμενικόν Πατριάρχην. Ακούσατε τι σχετικώς αναφέρεται εις τον Τόμον της αυτοκεφαλίας με την οποίαν εδωροφόρησεν η Μήτηρ Εκκλησία την Εκκλησίαν Πολωνίας: «γέγραπται γαρ ότι η από του καθ' ημάς Θρόνου αρχική απόσπασις της Μητροπόλεως Κιέβου και των εξ αυτής εξαρτωμένων Ορθοδόξων Εκκλησιών Λιθουανίας και Πολωνίας και η προσάρτησις αυτών τη Αγία Εκκλησία Μόσχας ουδαμώς συνετελέσθη συμφώνως ταίς νενομισμέναις κανονικαίς διατάξεσιν, ουδ' ετηρήθησαν τα συνομολογηθέντα περί πλήρους εκκλησιαστικής αυτοτελείας του Μητροπολίτου Κιέβου, φέροντος τον τίτλον Εξάρχου του Οικουμενικού Θρόνου...».*

Οι αντιδρώντες στην πρωτοβουλία των επικεφαλής της νομίμου πολιτικής ηγεσίας της Ουκρανίας να απευθυνθούν στην Πρωτόθρονη Μητέρα Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπολίτιδα Εκκλησία ως προς την εαυτών φιλόστοργη και αναντικατάσταστη

Μητέρα, προκειμένου να αρθεί το ανυπέβλητο αδιέξοδο περί του εκκλησιαστικού ζητήματος της πολυδιηρημένης εν Ουκρανία Ορθοδόξου Εκκλησίας, οφείλουν να γνωρίζουν ότι και ο Ρώσος Τσάρος Πέτρος ο Μέγας για οποιοδήποτε σημαντικό εκκλησιαστικό ζήτημα απηυθύνετο προς τον Οικουμενικό Θρόνο *«εκζητών την γνώμην και συναίνεσιν αυτού»*. Τούτο δε συνέβαινε διότι ο Τσάρος Πέτρος εγνώριζε καλώς τα όσα διελάμβανε ο εν έτει 1590 εκδοθείς Τόμος, ο οποίος επεκύρωνε την παραχωρηθείσα υπό του Οικουμενικού Πατριαρχείου πατριαρχική αξία και τιμή στον Μόσχα, ορίζοντας χαρακτηριστικά: *«...ίνα ως κεφαλήν και αρχήν έχη αυτός (ο Μόσχα) τον Αποστολικόν Θρόνον της Κωνσταντινουπόλεως, ως και οι λοιποί Πατριάρχαι»*. Αλλά και στον εν έτει 1593 σχετικό Τόμο ορίζετο ότι ο Μόσχα οφείλει *«... κεφαλήν αυτού και πρώτον έχειν και νομίζειν τον Αποστολικόν Θρόνον Κωνσταντινουπόλεως, ως και οι λοιποί έχουσι Πατριάρχαι»*.

Αξία ιδιαίτερας μνείας εν προκειμένω είναι η άκρως ενδιαφέρουσα γνωμάτευση του αοιδίμου εν φαναριώταις Ιεράρχαις Μητροπολίτου Τραπεζούντος Χρυσάνθου, ο οποίος κατόπιν της σχετικής εντολής του Οικουμενικού Πατριαρχείου, εγνωμάτευσε περί του τρόπου και των προϋποθέσεων χορηγήσεως του αυτοκεφάλου καθεστώτος, όταν οι κατακτητές Ιταλοί επέζαν τους Δωδεκανησίους να ζητήσουν από την Μητέρα αυτών Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως την ίδρυση αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Δωδεκανήσου. Έγραφε λοιπόν ο Τραπεζούντος Χρυσάνθος ότι: *«Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον, η ανέκαθεν ανωτάτη εκκλησιαστική αρχή των Ορθοδόξων λαών της καθ' ημάς Ανατολής, χειραγωγήσασα αυτούς εις ανάπτυξιν ιδίας ελευθέρας εκκλησιαστικής και εθνικής ζωής, χειραφέτει εκάστοτε εκκλησιαστικώς εις αυτοκέφαλον εθνικήν εκκλησίαν εκείνον τον ορθόδοξον λαόν, όστις προηγουμένως χειραφετείτο πολιτικώς και συνεκροτείτο εις ανεξάρτητον ορθόδοξον εθνικόν κράτος, παράδειγμα η Ρωσία, η Ελλάδα, η Σερβία, η Ρουμανία. Χειραφέτει δε, αφού εβεβαιούτο ότι η ομόδοξος εθνική πολιτεία θα παρείχεν εις την χειραφετουμένην εθνικήν εκκλησίαν έρεισμα και ελευθερίαν, ώστε να έχη αύτη απόλυτον αυθυπαρξίαν και να αναπτύσση πλουσιωτέραν ζωήν παρ' όσον είχεν εφ' όσον υπήγετο υπό το Οικουμενικόν Πατριαρχείον, ως πράγματι συνέβη εις τας χειραφετηθείσας Εκκλησίας Ρωσίας, Ελλάδος, Ρουμανίας. Αλλά και εις τας περιπτώσεις ταύτας το αυτοκέφαλον εχορηγείτο... υποβάλλοντος την αίτησιν διά της εξ αυτού (του έθνους) απορρεούσης ομοδόξου εθνικής Κυβερνήσεως του Οικουμενικού Πατριαρχείου έχοντος απόλυτον ελευθερίαν να εκτιμήση τα πράγματα και να δεχθή ή απορρίψη την αίτησιν...»*

Το ανυπέβλητο και άλυτο μέχρι τούδε ακανθώδες εκκλησιαστικό ζήτημα της πολυδιηρημένης εν Ουκρανία Ορθοδόξου Εκκλησίας δύναται να επιλυθεί όχι με την απόδοση κανονικότητας στις σχισματικές παραφυάδες, όπως ανεπιτυχώς τινές Ρώσοι και άλλοι τινές εκτός Ρωσίας ρασοφόροι προπαγανδίζουν, αλλά με την απ' αρχής ίδρυση της ενιαίας και αδιαιρέτου Ορθοδόξου εν Ουκρανία Εκκλησίας διά της χορηγήσεως του κανονικού αυτοκεφάλου υπό της Πρωτοθρόνου Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας. Το διαμορφωθέν εκκλησιαστικό αδιέξοδο λόγω της παποκαισαρικής και βατικανείου εκκλησιαστικής πολιτικής -άκρως εθνοφυλετικής- της θυγατρός εν Ρωσία Εκκλησίας, η οποία δυστυχέστατα κατήντησε την Ορθόδοξη Εκκλησία σε θεραπεινίδα της γεωστρατηγικής πολιτικής των πολιτικών ηγητόρων της Μόσχας, δύναται να επιλυθεί οριστικώς, αμετακλήτως και τελεσιδικώς μόνον όταν το Οικουμενικό Πατριαρχείο κόψει τον άλυτο Γόρδιο Δεσμό προβαίνοντας αυθεντικώς και λυτρωτικώς στην ίδρυση της μίας, αγίας, ενιαίας και αδιαιρέτου αυτοκεφάλου Ορθοδόξου εν Ουκρανία Εκκλησίας, στην οποία θα υπάγεται άπαν το Ορθόδοξο Χριστεπώνυμο πλήρωμα του

κράτους της Ουκρανίας χωρίς εξαρτήσεις από τους εκκλησιαστικούς ηγέτες της Μόσχας, οι οποίοι αναισχύντως και αντικανονικώς, ήτοι εθνοφυλετικώς, διακηρύττουν άνευ συστολής και φόβου Θεού πίστεως, ότι υπέρνω της Ορθόδοξου Εκκλησιολογίας είναι το «φυλετικόν αίμα» τους ως Ρώσων. Όντως τραγική και επαίσχυντος αντιεκκλησιολογική πτώση και κατάπτωση.

Εάν η Πρωτόθρονος και Πρωτεύθυνος Μήτηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπόλιτις Εκκλησία υπέκυπτε στους δόλιους και ύπουλους -γνωστούς τοις πάσι- τακτικισμούς και ανοίκειους εκβιασμούς των ηγητόρων της θυγατρός εν Ρωσία Ορθόδοξου Εκκλησίας, τότε μέχρι και σήμερα δεν θα υπήρχε η Ορθόδοξη εν Γεωργία Εκκλησία. Εν προκειμένω, μνειάν ποιούμεθα της σχετικής εν έτει 1920 συνταχθείσης και υποβληθείσης στην Αγία και Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου «*Εκθέσεως*» του Μητροπολίτου Τραπεζούντος Χρυσάνθου «*Περί της Εκκλησίας της Γεωργίας*», η οποία από τον Ε΄αίωνα ανεγνωρίσθη ως αυτοκέφαλος υπό του Πατριαρχείου Αντιοχείας υπαγομένη κανονικώς στην εκκλησιαστική δικαιοδοσία αυτού. Κατά το έτος 1811 εστερήθη της ιστορικής εκκλησιαστικής-κανονικής προνομίας αυτής, όταν κατηργήθη αντικανονικώς το ανεξάρτητο και αυτοκέφαλο εκκλησιαστικό αυτής καθεστώς υπό του αυτοκράτορος της Ρωσίας και βιαίως υπετάγη στην δικαιοδοσία του Μόσχας.

Μόλις κατά το έτος 1917 και παρά τα όποια προσκόμματα της Ορθόδοξου εν Ρωσία Εκκλησίας, κατέστη δυνατή η αποκατάσταση της ιστορικής ανεξαρτησίας της αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Γεωργίας, η οποία ναι μεν κατά το έτος 1917 αποφασίζει την αποκατάσταση του αυτοδιοίκητου (αυτοκεφάλου), αλλά μέχρι και το έτος 1990 η Τυφλίσ εκούσα άκουσα συνέχιζε να παραμένει υπό τον έλεγχο του Μόσχας, που είχε συγκατανεύσει στην δημιουργία απλώς φυλετικής Γεωργιανής Εκκλησίας και η Ιερά Σύνοδος της θυγατρός εν Ρωσία Ορθόδοξου Εκκλησίας είχε αναγνωρίσει *a posteriori* τα διενεργηθέντα (1927), ενώ η Προκαθημένη εν Ορθόδοξοις Μήτηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπόλιτις Εκκλησία ουδέποτε έπαυσε να διερευνά τρόπους άρσεως του αμφιλεγόμενου τούτου εκκλησιαστικού καθεστώτος.

Χάρις στην πρωτοβουλία του αιδιόμου Οικουμενικού Πατριάρχου Δημητρίου το όλο ακανθώδες ζήτημα της κανονικότητας της αυτοκεφαλίας της Εκκλησίας της Γεωργίας επανεθεωρήθη υπό της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου και την 3^η Μαρτίου του έτους 1990, Πατριαρχική και Συνοδική αποφάσει, η Εκκλησία της Γεωργίας (Ιβηρίας) ανεκηρύχθη αυτοκέφαλη διά της εκδόσεως του σχετικού *Πατριαρχικού και Συνοδικού Τόμου περί αναγνωρίσεως και κυρώσεως του αυτοκεφάλου*, ενώ παράλληλα εξεδόθη υπό της Πρωτοθρόνου Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Κωνσταντινουπόλιτιδος Εκκλησίας και η *Πατριαρχική και Συνοδική Πράξη αποδόσεως της πατριαρχικής αξίας και περιωπής* στην αρτισυσταθείσα κανονικως Αγιωτάτη Ορθόδοξη εν Γεωργία Εκκλησία. Στο δε κείμενο του Τόμου της αυτοκεφαλίας ορίζετο ότι ο του Στάχνος Θρόνος, ήτοι το Οικουμενικό Πατριαρχείο «*ελέω Θεού την αποστολικήν μέριμναν πασών των Εκκλησιών αναδεδειγμένος και της περί αυτάς οικονομίας άνωθεν εμπειπιστευμένος την διαχείρισιν και την χειραγωγήαν, κατά την του βιοτικού πολιτελυματος καιρίαν χρείαν*» απετίμησε το πρόσφορον των συνθηκών και συνήνεσε στην εκπλήρωση του παλαιού τούτου αιτήματος των Ορθόδοξων αδελφών Γεωργιανών, όπως ακριβώς εντός ενός σαφούς και ακριβούς κανονικού και εκκλησιολογικού πλαισίου δύναται να χορηγηθεί και το αυτοκέφαλο εκκλησιαστικό διοικητικό καθεστώς και στην μαρτυρική και πολυδιηρημένη Ορθόδοξη εν Ουκρανία Εκκλησία.

Στην προμνημονευθείσα ιστορικής σημασίας και αξίας «Έκθεση περί της Εκκλησίας της Γεωργίας», ο λόγιος Μητροπολίτης Τραπεζούντος Χρύσανθος, αφού επεσκέφθη κατά τον Νοέμβριο του 1919 την Τιφλίδα και είχε εκτενείς συνομιλίες με τους πολιτικούς και εκκλησιαστικούς ιθύνοντες αυτής, αναφέρεται στο αξιομνημόνευτο περιεχόμενο της επιστολής του Καθολικού Αρχιεπισκόπου Γεωργίας Λεωνίδα, την οποία απέστειλε, υπό ημερομηνία 5 Αυγούστου 1919, ως απάντηση στην προηγηθείσα επιστολή, υπό ημερομηνία 29 Δεκεμβρίου 1917, της Ιεράς Συνόδου της εν Ρωσία Εκκλησίας με την οποία αυτή διεμαρτύρητο για την κατόπιν ομοφώνου αποφάσεως κλήρου και λαού ανακήρυξη της αυτοκεφαλίας της Ορθοδόξου εν Γεωργία Εκκλησίας.

Στην βαρυσήμαντη εκείνη επιστολή της οποίας το περιεχόμενο διασώζει ο Τραπεζούντος Χρύσανθος, ο τότε νεοεκλεγείς Καθολικός Αρχιεπίσκοπος Γεωργίας Λεωνίδα ανέφερε στον Μόσχα Τύχωνα, μεταξύ άλλων, και τα εξής: «...εν τη επιστολή ταύτη ο Αρχιεπίσκοπος Γεωργίας πειράται να αποδείξη ότι η Γεωργία ενωθείσα προ εκατόν και επέκεινα ετών μετά της ομοδόξου Ρωσσίας υπό ενιαίαν πολιτικήν εξουσίαν ουδέποτε και δι' ουδεμίας πράξεως εξεδήλωσε την επιθυμίαν, όπως ενωθή μετ' αυτής και εκκλησιαστικώς· τουναντίον μάλιστα η Σύνοδος των Ιεραρχών της Γεωργίας είχεν ωρισμένην απόφασιν να διατηρήση και υπό το νέον πολιτικόν καθεστώς την εκκλησιαστικήν της ανεξαρτησίαν· ότι την ανεξαρτησίαν ταύτην κατ' αρχάς εσεβάσθη και αυτή η Αγιοτάτη Ρωσική Σύνοδος μη θελήσασα να αναμιχθή εις τας υποθέσεις της Γεωργιανής Εκκλησίας.

Η βιαία κατάργησις του αυτοκεφάλου της Γεωργιανής Εκκλησίας ην έργον των κοσμικών αρχόντων παρά πάντα νόμον και κανόνα, η δε Ρωσική Εκκλησία αντί να διαμαρτυρηθή κατά των υπερβασιών τούτων της κοσμικής εξουσίας ευχαρίστως εδέχθη έπειτα την αντικανονικώς υπό της κοσμικής εξουσίας παραδοθείσαν αυτή κυριαρχίαν επί της αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Γεωργίας επί αθετήσει των ιερών κανόνων· ότι πάσα κατόπιν διαμαρτυρία είτε ιεραρχών είτε λαϊκών κατά της αυθαιρέτου καταργήσεως της ανεξαρτησίας της Γεωργιανής Εκκλησίας και του επιδιωκομένου εκρωσσιισμού των Γεωργιανών υπό της κοσμικής εξουσίας επνίγη εις το αίμα είτε ετιμωρήθη δι' εξορίας· ότι επειδή και ουδόλως ενεθάρρυνε τους Ιεράρχας της Γεωργίας υποβάλλοντας αίτησιν περί του αυτοκεφάλου της Εκκλησίας των κατά το 1905 περί ποθητής λύσεως του ζητήματος, τουναντίον μάλιστα φανερά ήσαν τα σημεία αρνητικής είτε αντικανονικής λύσεως, διά τούτο προέβησαν εις την οίκοθεν ανακήρυξιν της ανεξαρτησίας της Εκκλησίας των...

Και τέλος παρακαλεί και ο Αρχιεπίσκοπος Γεωργίας νυν, οπότε τα αρχαία παρήλθε και γέγονε τα πάντα καινά, υπό το ανακαινισθέν εκκλησιαστικόν και πολιτικόν καθεστώς ανακαινισθώσι και αυτοί εις τα προς αλλήλους αισθήματα ώστε και οι δύο ομόδοξοι λαοί πιστοί εις τας εκκλησιαστικάς των παραδόσεις να δυνηθούν να ζήσουν εν αμοιβαία ειρήνη εκτελών έκαστος τον προορισμόν αυτού προς κοινήν σωτηρίαν και δόξαν Θεού...».

Κατά το «αναλογικώς συναμφότερον» προς τα ιστορικά, πολιτικά και εκκλησιαστικά γενόμενα εν Γεωργία και αφού μετά την πτώση του αθεϊστικού κομμουνιστικού σοβιετικού καθεστώτος η Ουκρανία αποτελεί και είναι ανεξάρτητο κράτος, δύναται να έχει την ανεξάρτητη και αυτοκέφαλη Ορθόδοξη Εκκλησία αυτής. Εκ των πραγμάτων η μόνη δυνατή λύση του Γόρδιου αυτού εκκλησιαστικού δεσμού είναι η ίδρυση της Μίας, Αγίας, Ενιαίας και Αδιαιρέτου Αυτοκεφάλου εν Ουκρανία Ορθοδόξου Εκκλησίας. Πάσα άλλη λύση, η οποία απλώς και μόνο θα ικανοποιεί το εθνοφυλετικό βατικάνειο πνεύμα της εκκλησιαστικής εν Μόσχα ηγεσίας, η οποία έχει μεταμορφωθεί σε φερέφωνο της

εξωτερικής Ρωσικής πολιτικής και συνάμα σε «δούρειο ίππο» και «πέμπτη φάλαγγα» για την Πανορθόδοξη ενότητα, δεν έχει προοπτική και βλάπτει το Ορθόδοξο εν Ουκρανία Χριστεπώνυμο πλήρωμα. Περί αυτών και οι «λίθοι κεκράζονται».

Το ημαρτημένο μετά πολλών εκκλησιαστικών και αντικανονικών πτώσεων παρελθόν της θυγατρός εν Ρωσία Ορθοδόξου Εκκλησίας καταμαρτυρείται και στην περίπτωση της υπό την απολύτως κανονική εκκλησιαστική δικαιοδοσία του Πρωτοθρόνου Οικουμενικού Πατριαρχείου Αυτονόμου Ορθοδόξου Εκκλησίας της Εσθονίας, η οποία ως Βαλτική χώρα έχουσα λαό μη ανήκοντα στο σλαβικό γένος, από της εν έτει 1589 ανακηρύξεως της Ορθοδόξου εν Ρωσία Εκκλησίας σε Πατριαρχείο και μέχρι το έτος 1721 υπήγετο στην απόλυτη εκκλησιαστική δικαιοδοσία του Πρωτοθρόνου Οικουμενικού Πατριαρχείου, αλλ' όταν κατά το έτος αυτό (1721) τα εσθονικά εδάφη προσηρτήθησαν στην αυτοκρατορία της Ρωσίας, υπήχθησαν αντικανονικώς και στανικώς οι χώρες της Βαλτικής και στην εκκλησιαστική δικαιοδοσία του Μόσχας άνευ της κανονικής αδείας και συγκαταθέσεως του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Μετά την εν έτει 1918 ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της Εσθονίας και την επακολουθήσασα Οκτωβριανή Επανάσταση στη Ρωσία, οι εν Εσθονία Ορθόδοξοι πιστοί απευθύνθηκαν στην Μητέρα Εκκλησία αυτών, ήτοι στο Πρωτόθρονο και Πρωτεύθυνο Οικουμενικό Πατριαρχείο, ζητώντας το αυτόνομο εκκλησιαστικό καθεστώς, το οποίο εν έτει 1923 εδόθη διά σχετικού Πατριαρχικού και Συνοδικού Τόμου, αλλ' όμως και πάλι η αντεκκλησιολογικώς μονίμως δρώσα εκκλησιαστική εν Μόσχα ηγεσία κατήργησε αυτό παρανόμως και αντικανονικώς, την 9^η Μαρτίου 1945, μετά από την προσάρτηση της Εσθονίας στην Σοβιετική Ένωση και προέβη λίαν αντικανονικώς στην ίδρυση της αντικανονικώς υπαγομένης στην δικαιοδοσία της εν Ρωσία Εκκλησίας Επισκοπής Ταλλίνης.

Ο Μητροπολίτης της Αυτονόμου Εκκλησίας της Εσθονίας Αλέξανδρος ηναγκάσθη να εγκαταλείψει τα πάτρια εδάφη και να εύρει καταφύγιο στην Δυτική Ευρώπη, μεταφέροντας εκεί την διοίκηση και την διαποίμανση των Εσθονών προσφύγων Ορθοδόξων πιστών και εξασφαλίζοντας τοιουτοτρόπως την αδιάκοπη κοινωνία της Ορθοδόξου Εσθονικής Εκκλησίας μετά του Οικουμενικού Πατριαρχείου και την ύπαρξη, έστω και υπερορίως, της Αυτονόμου Εκκλησίας.

Μετά την διάλυση της Σοβιετικής Ενώσεως και την εν έτει 1991 αποκατάσταση της Δημοκρατίας, οι εν Εσθονία εναπομείναντες κληρικοί και πιστοί καθώς και η Κυβέρνηση της Εσθονικής Δημοκρατίας εζήτησαν από το Οικουμενικό Πατριαρχείο την επανενεργοποίηση του αυτόνομου εκκλησιαστικού καθεστώτος. Το δε Οικουμενικό Πατριαρχείο διά της υπ. αριθμ. 201/20 Φεβρουαρίου 1996 Πατριαρχικής και Συνοδικής Πράξεως, απορρίπτοντας τις στανικώς και αντικανονικώς εκδηλωθείσες αντιδράσεις και εκβιαστικές απειλές του Μόσχας, επανενεργοποίησε το αυτόνομο εκκλησιαστικό καθεστώς και απεκατέστησε την Αυτόνομη Εκκλησία της Εσθονίας επί κανονικώς βάσεων, ορίζοντας ως Τοποτηρητή της Εσθονικής Εκκλησίας τον αοίδιμο Αρχιεπίσκοπο Καρελίας και πάσης Φιλανδίας Ιωάννη, ενώ το έτος 1999 η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου εξέλεξε ως Προκαθήμενο της Ορθοδόξου εν Εσθονία Εκκλησίας, τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Ναζιανζού κ. Στέφανο (Χαραλαμπίδη). Συνεπώς, εάν η Πρωτόθρονος και Πρωτεύθυνος Μήτηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπόλιτις Εκκλησία υπέκυπτε στους λίαν ανοίκειους και άκρως αφιλάδελφους εκβιασμούς καθώς και στους εν γένει αντεκκλησιαστικούς και αντικανονικούς τακτικισμούς της αγνωμόνος

θυγατρός εν Ρωσία Ορθοδόξου Εκκλησίας, τότε ουδέποτε θα απεκαθίστατο η εκκλησιολογικώς κανονική τάξη στην Ορθόδοξη εν Εσθονία Εκκλησία.

Επειδή δε η εκκλησιαστική ηγεσία της Μόσχας κατέστη από ετών αφερέγγυος συνομιλητής εν σχέσει προς το ακανθώδες εκκλησιαστικό ζήτημα της πολυδιηρημένης Ορθοδόξου εν Ουκρανία Εκκλησίας, λαμβανομένου δε υπόψιν ότι δεν κινείται ουδέ και ενεργεί με ορθόδοξα εκκλησιολογικά και κανονικά κριτήρια και αρχές, αλλά ως θεραπαινίδα και φερέφωνο της εν Ρωσία πολιτικής ηγεσίας, ουδαμώς κηδομένη υπέρ της πανορθόδοξου ενότητας, «επέστη καιρός και νυν εστί», η Πρωτόθρονος και Πρωτεύθυνος των Πανορθόδοξων Μήτηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπόλιτις Εκκλησία να κόψει οριστικώς, τελεσιδικώς και αμετακλήτως τον άλυτο Γόρδιο Δεσμό προβαίνουσα στην ίδρυση Μίας, Αγίας, Ενιαίας και Αδιαίρετου Αυτοκεφάλου εν Ουκρανία Ορθοδόξου Εκκλησίας, προς δόξαν του εν Τριάδι Θεού και σωτηρία των ψυχών των Ορθοδόξων Ουκρανών Χριστιανών. Εξάλλου, η φιλόστοργη μέριμνα της τροφού Πρωτοθρόνου και Πρωτευθύνου Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Κωνσταντινουπόλιτιδος Εκκλησίας επεδείχθη και κατά το πάλαι, όταν απεδέχθη σχετικό εκκλησιαστικό αίτημα και από μεν του έτους 1990 υπήγαγε στην εκκλησιαστική δικαιοδοσία αυτής το Χριστεπώνυμο πλήρωμα της Ορθοδόξου εν Καναδά Ουκρανικής Εκκλησίας, από δε του έτους 1995 και τους λοιπούς εν Διασπορά Ουκρανούς.

Υπό της παρούσας λίαν και εξόχως ιστορικές περιστάσεις μνείαν ποιούμεθα του άκρως διδακτικού τοις πάσι, τοις εγγύς και τοις μακράν, ιδιαίτατα τοις εκκλησιαστικοίς ηγέταις της θυγατρός εν Ρωσία Ορθοδόξου Εκκλησίας και τοις αφανώς τε και εμφανώς κινουμένοις αναγνωρισίμοις πλέον δορυφόροις αυτής, σχετικού αποσπάσματος του σοφού και λογιωτάτου εν λογίοις Φαναριώταις Ιεράρχαις αιιδίμου Μητροπολίτου Σάρδεων Μαξίμου, ο οποίος αυθεντικώς αποφθέγγεται διδάσκων, νουθετών και ηχηρώς ραπίζων τους αντεκκλησιολογικώς, αντικανονικώς και εθνοφυλετικώς ενεργούντες αφιλαδέλφους «αδελφούς», ως εξής: *«Υπάρχει μία καθεστηκυία τάξις πραγμάτων, η οποία δεν ανέχεται φυλετικούς και εθνικούς ακροβολισμούς, θεωρίας και αντιλήψεις και επιδιώξεις μη στηριζομένας επί του κριτηρίου των θεμελιωδών εκκλησιολογικών αρχών περί οργανώσεως της εκκλησίας, της ιστορίας, του εκκλησιαστικού δικαίου, των κανόνων και της μακραίωνος εκκλησιαστικής πράξεως και δεδοκιμασμένης εμπειρίας. Τάσεις και προσπάθειαι επεκτατισμού, προτεκτοράτα εκκλησιαστικά, δημιουργία εκκλησιαστικών συνασπισμών και παρατάξεων, αντιλήψεις ωθούσαι τας εκκλησίας εις αγώνας μεταβιβάσεως της σκυτάλης των πρεσβείων τιμής, της πρωτοκαθεδρίας και της ηγεμονίας μεταξύ εκκλησιών αδελφών και ίσων, επί των οποίων Ιστορία και Δίκαιον επέβαλον και καθιέρωσαν σειράν και τάξιν τιμής και πρωτοπορείας, αλλά και συνδρομής και συνεργασίας, περί την ιστορικήν πρώτην κατά ανατολάς Ορθόδοξον Εκκλησίαν, την Αγίαν του Χριστού Μεγάλην Εκκλησίαν, ως περί έδραν πρεσβυγενή και πρωτόθρονον, μετουσιούσαν εν ταις προς τα έξω επαφαίς της Ορθοδοξίας το νόημα της ενότητας αυτής, θεωρίαί, τέλος, ανοίκειοι προς το πνεύμα και την ευρυτέραν προοπτικήν της Ορθοδοξίας περί αριθμητικής ή ποσοτικής υπεροχής και πρωτοπορείας εις τα εκκλησιαστικά πράγματα κ.τ.λ., είναι καταστάσεις νόθοι διά την Ορθοδοξίαν και ξένα προς το βαθύτερον πνεύμα και την ουσίαν αυτής, επιβλαβείς δε και ολέθριοι διά την επιβίωσιν και το μέλλον αυτής».*

Η υπ' ουρανόν Ορθοδοξία είναι οργανισμός που βιώνει το μυστήριο της ευσεβείας εν Χριστώ και η λειτουργική αρμονική ενότητα των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών δια μέσου των αιώνων συντελείται διά του Οικουμενικού Θρόνου, ο οποίος αποτελεί τον

αμετάθετο και ακατάβλητο «εγγυητή της κανονικότητας, ευταξίας και ευσταθείας» των πανορθοδόξων, όπως τούτο προσφύως επισημαίνει ο αοίδιμος λόγιος Μητροπολίτης Σάρδεων Μάξιμος γράφοντας ότι: *«Η Ορθοδοξία είναι ζωή, ως ζωή είναι οργανισμός, ως οργανισμός δε έχει κεφαλή και κέντρο το Οικουμενικό Πατριαρχείο, το οποίο έχει μοχθήσει όσο ουδεμία άλλη Εκκλησία υπέρ της Ορθοδοξίας και αφού υπέμεινε καθαρμούς μεγάλους, καθαγίασε στους αιώνες τη θέση της Μητρός Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας την οποία κατέλαβε και κατέχει. Η θέση και τα δικαιώματα των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών είναι καθορισμένα υπό των ιερών Κανόνων και της ιστορίας υπό των οποίων είναι επίσης καθορισμένη και η πρωτόθρονος μεταξύ αυτών θέση του Οικουμενικού Πατριαρχείου».*

Ο δε αοίδιμος Οικουμενικός Πατριάρχης Μάξιμος ο Ε΄ (1946-1948) μεταξύ άλλων επιμαρτυρεί αποφαινόμενος πρωθιεραρχικώς ότι η Πρωτόκλητος και Προκαθημένη εν Ορθοδόξοις Μήτηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπόλιτις Εκκλησία «... δεν είναι μία τις των Εκκλησιών, τουτέστιν εκκλησιαστικός οργανισμός, μόνον εν τη ιδία αυτού κανονική περιοχή κινούμενος και ενεργών προς εκπλήρωσιν του θείου σκοπού, ον επιδιώκει πάσα επί μέρους Εκκλησία. Είνε, κατά την παράδοσιν των αιώνων και την κοινήν αναγνώρισιν, η Πρωτόθρονος Εκκλησία, η πρώτη εις τιμήν εν ταις αδελφαίς, αλλά και εις ευθύνην διεκκλησιαστικήν. Είνε η συνισταμένη των κατά μέρος εκκλησιαστικών δυνάμεων, ο σύνδεσμος, ο και εξωτερικώς συνδέων προς αλλήλας εις αγάπην και ειρήνην τας Εκκλησίας του Χριστού». Πάντα ταύτα επιβεβαιοί και ο επιφανής και διαπρεπής Ρώσος Ιστορικός I.Sokoloff, ο οποίος στο περισπούδαστο αυτού πόνημα, υπό τον τίτλο: *«Το Βυζάντιον, Φύλαξ της Ορθοδοξίας»* γράφει ότι *«Η Ορθοδοξία εδημιούργησεν τον ζώντα οργανισμόν και τον αδελφικόν σύνδεσμον ομάδος όλης Ορθοδόξων Αυτοκεφάλων Εκκλησιών. Εν ταις Εκκλησίαις ταύταισιν πρωτεύουσαν θέσιν κατείχαν η Εκκλησία Κωνσταντινουπόλεως. Η Εκκλησία Κωνσταντινουπόλεως, θεμελιωμένη επί των δογμάτων και των κανόνων της οικουμενικής Εκκλησίας, παρά πάντα αυτής τα προνόμια, ουδέποτε κατέτεινε προς υποδούλωσιν των λοιπών Ανατολικών Εκκλησιών, ήτοι της Αλεξανδρείας, Αντιοχείας, Ιεροσολύμων και Κύπρου, καίτοι η βυαντινή ιστορία ουκ ολίγας παρέσχεν αφορμάς προςδεσποτείαν. Ούτω, πάσαι αι Ανατολικαί Εκκλησίαι ετήρησαν την αυτοκέφαλον αυτών αξίαν, ην έλαβον κατά την εποχήν των Οικουμενικών Συνόδων. Τηρούσαι δε την ανεξαρτησίαν αυτών, ταυτοχρόνως διατελούσιν εν στενώ προς αλλήλας συνδέσμω και αμοιβαία σχέσει και αποτελούσιν εν όλον, ένα ζώντα οργανισμόν. Ως ενωτική και συνδετική μεταξύ αυτών αρχή χρησιμεύει η οικουμενική Ορθοδοξία, ως ενότης δογμάτων και θεμελιώδους κανονικού κώδικος, η δι' εκάστην εξ αυτών τήρησις του ανέκαθεν υφισταμένου αυτοκεφάλου, και ο αδιάλειπτος αδελφικός σύνδεσμος εν τη κοινότητι των εκκλησιαστικών σκοπών, άνευ μειώσεως ή πίεσεως της ανεξαρτησίας εκάστης αυτών».*

Η Πρωτόθρονος και Πρωτεύθυνος των Πανορθοδόξων μαρτυρικώς καθηγιασμένη Μήτηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπόλιτις Εκκλησία δεν υποκύπτει σε εκβιασμούς και δεν εκβιάζει. Δεν υποκύπτει σε απειλές και δεν απειλεί. Δεν νομιμοποιεί ποτέ τις αντικανονικές και σχισματικές «εκκλησιαστικές» παραφυάδες, αλλά αποκαθιστά την κανονικότητα και ομαλότητα στο χριστεπώνυμο σώμα μιάς εκάστου τοπικής Εκκλησίας. Δεν αρνείται τα προαιώνια και απαραγράπτως απαραμείωτα Οικουμενικά εκκλησιαστικά προνόμια αυτής και δεν υποχωρεί εν δειλία. Σταυρούται και ανίσταται εν Χριστώ για την ενότητα εν Χριστώ της Ορθοδόξου Εκκλησίας, των Πανορθοδόξων και την σωτηρία των ψυχών του Χριστεπώνυμου πληρώματος όπου και απανταχού της γης. Είναι δε τω όντι όντως φιλόστοργος Μήτηρ Εκκλησία των Πανορθοδόξων και αδιαμφισβητήτως

αναντικατάστατος εγγυητής της κανονικότητας και ενότητας της καθόλου Ορθοδόξου Εκκλησίας.